

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 602/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Hudzík & Partners s.r.o., Mnoheľova 830/15, Poprad, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3CoKR/9/2022-302 z 29. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. októbra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu o ich odvolaní proti uzneseniu okresného súdu, ktorým boli zamietnuté ich návrhy na určenie neúčinnosti elektronického doručenia podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

II.

2. Rozsudkom okresného súdu zo 17. septembra 2020 bolo obom sťažovateľom uložené, aby každý z nich zaplatil v prospech všeobecnej podstaty obchodnej spoločnosti v konkurze zmluvnú pokutu 12 500 eur. Obom sťažovateľom bol tento rozsudok doručený do ich elektronickej schránky. Návrhy sťažovateľov na určenie neúčinnosti tohto doručenia boli zamietnuté uznesením okresného súdu, ktorý vychádzal z § 33 zákona o e-Governmente, podľa ktorého orgán verejnej moci môže rozhodnúť o neúčinnosti elektronického doručenia, ak je podľa obsahu spisu zrejmé, že adresát sa nemohol s obsahom elektronickej úradnej správy v úložnej lehote oboznámiť. Adresát však musí preukázať, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením. Ďalej poukázal na rozhodnutie ústavného súdu (I. ÚS 238/2019), podľa ktorého tvrdenie, že portál slovensko.sk od začiatku sprevádzajú problémy,

nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty. Bol toho názoru, že vzhľadom na to, že sťažovatelia mali zriadené elektronické schránky, nebol dôvod na to, aby im súd zásielky doručoval inak, pričom z doručeníek vyplýva, že rozsudok bol obom sťažovateľom doručený.

3. Proti tomuto uzneseniu podali obaja sťažovatelia odvolania, o ktorých rozhodol krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa s jeho záverom. Uviedol, že keďže obaja sťažovatelia mali aktivované elektronické schránky, bolo povinnosťou súdu doručovať im zásielky do ich elektronických schránok. Z procesu doručenia vyplýva, že obom sťažovateľom bol rozsudok okresného súdu odoslaný do ich aktivovaných elektronických schránok do vlastných rúk 23. októbra 2020 a doručenie bolo vykázané uplynutím úložnej lehoty s fikciou doručenia 8. novembra 2020. Podľa krajského súdu sťažovatelia nepreukázali objektívne podmienky na vyhovie ich návrhom na vyslovenie neúčinnosti elektronického doručovania rozsudku.

III.

4. Sťažovatelia namietajú, že o aktivácii ich elektronických schránok nevedeli a dozvedeli sa o tom, až keď ich konkurzný správca vyzval na zaplatenie podľa právoplatného rozsudku. Preto ani nevedeli o konaní, keďže súd doručoval elektronické dokumenty do ich aktivovaných schránok. Poukázali na to, že okresný súd konajúci rovnakým sudcom im v iných konaniach zásielky doručoval poštou. Sťažovatelia sú presvedčení, že súd mal k dispozícii dostatok informácií na to, aby ich neukrátil na ich procesných právach tým, že s nimi komunikoval výlučne elektronicky. Sťažovatelia ďalej uviedli, že pri zisťovaní skutočností, ako došlo k aktivácii ich elektronických schránok, nahlásili prevádzkovateľovi schránok podozrenie z ich zneužitia, na čo dosiaľ nedostali odpoveď. Napokon dodali, že elektronické schránky čelia hackerským útokom a technickým chybám, pričom okresný a ani krajský súd sa s touto ich argumentáciou nevysporiadali.

IV.

5. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Nemožno dospieť k záveru, že by namietaným uznesením krajského súdu boli porušené ústavné práva sťažovateľov na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

6. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

7. K námietke sťažovateľov o elektronickom doručovaní písomností do ich aktivovaných elektronických schránok treba uviesť, že krajský súd sa náležite a vyčerpávajúco vyrovnal s argumentáciou sťažovateľov spochybňujúcou postup okresného súdu, ktorý s nimi komunikoval výhradne elektronicky. Záver, že vzhľadom na zriadené elektronické schránky boli zásielky súdu doručované do elektronickej schránky, nie je mylný. Aktivácia elektronickej schránky odôvodňuje postup orgánu verejnej moci spočívajúci v doručovaní elektronických dokumentov do aktivovanej schránky (§ 29 zákona o e-Governmente.). Ak adresát nemá aktivovanú elektronickú schránku, modul elektronického doručovania zabezpečí doručenie dokumentu v listinnej podobe poštou (§ 31a zákona o e-Governmente). Prioritu tak má elektronické doručovanie do aktivovanej elektronickej schránky adresáta.

8. Z toho, že okresný súd so sťažovateľmi v iných konaniach komunikoval listinne, nemožno vyvodiť záver o porušení ich ústavných práv elektronickým doručovaním v namietanom konaní. Aj keď má orgán verejnej moci v súlade so zákonom o e-Governmente povinnosť doručovať účastníkovi elektronickými prostriedkami, táto povinnosť nie je bezvýnimčná (II. ÚS 593/2021). Ak orgán verejnej moci komunikoval s adresátom písomne i napriek tomu, že adresát mal aktivovanú elektronickú schránku, nie je možné bez ďalšieho hovoriť o zásahu do práv adresáta, ak nedôjde k zníženiu štandardu ochrany jeho práv.

9. Aby bolo možné vyhovieť návrhu sťažovateľov na vyslovenie neúčinnosti doručovania podľa § 33 zákona o e-Governmente, bolo na sťažovateľoch preukázať objektívne skutočnosti, pre ktoré nemohli prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na ich strane alebo ich pričinením, alebo na ich strane nastali také dôvody, ktoré im objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od nich nebolo možné spravodlivé požadovať (I. ÚS 238/2019). Z obsahu ústavnej sťažnosti ako ani zo sťažnosťou napadnutého uznesenia nie je zrejmé, že by sťažovatelia preukázali tvrdenia o zneužití ich elektronických stránok. K tomu možno doplniť, že proces aktivácie elektronických schránok osobám, ktoré nemajú elektronické schránky automaticky aktivované priamo na základe zákona, už od roku 2017 vyžaduje súčasné použitie občianskeho preukazu s elektronickým čipom a zadanie bezpečnostného osobného kódu, ktorý je známy len majiteľovi občianskeho preukazu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu